

Wetterklaver

KNNV Afdeling Fryslân

Januari 2019

Agenda KNNV jaarvergadering, zaterdag 23 maart 2019

Na een wandeling houden we onze bijeenkomst in “De Natuur”. Oude Slingeweg 4, 9204 WS Drachten.

Aanvang 14:00 uur, 1 tot 1½ uur wandelen, start vergadering 15:00-15:30 uur.

- 1 Opening.
- 2 Mededelingen, ingekomen en uitgaande post.
- 3 Notulen van de jaarvergadering d.d. 24 maart 2018.
- 4 Natuurhistorisch jaarverslag.
- 5 Verslagen werkgroepen: vogels, planten en insecten.
- 6 Financieel jaarverslag met de begroting.
- 7 Verslag kascommissie, Marten Venema en Henk Jansen.
- 8 Benoeming nieuw lid kascommissie. Marten Venema is aftredend. Hans/Erika Bijl reserve.
- 9 Verslag van de FMF-vertegenwoordiger dhr. H. Jansen.
- 10 PR
- 11 Wetterklaver.
- 12 Activiteitenprogramma 2019.
- 13 Rondvraag.

01-01-2019: 143 leden en 18 huisgenootleden.

Ransuil

Foto: © David Scarse

Bomensikkelwants.

Foto: © Marten Zijlstra.

OPROEP VAN HET BESTUUR

Het bestuur zoekt leden die graag onze afdeling willen helpen door een van de volgende functies te vervullen.

WEBMASTER:

Een webmaster, ook webbeheerder en webmeester genoemd, is de beheerder van een website. Hij of zij maakt de pagina's van een site en onderhoudt ze. Een webmaster is verantwoordelijk voor de oplossing van technische problemen van de site en vaak ook de inhoud ervan.

Wie denkt dat hij of zij over genoeg kennis en enthousiasme beschikt om deze taak voor onze vereniging op zich te nemen mag contact opnemen met iemand van het bestuur.

Veel kennis is niet nodig, alleen wat affiniteit met computerbewerkingen is grotendeels genoeg.

Eind februari begin maart wordt er door de landelijke vereniging altijd een webmastercursus of training georganiseerd die vooral voor nieuwe webmasters is bedoeld.

Als je enigszins denkt dit lijkt mij een mooie gelegenheid om iets actief voor onze vereniging te doen neem dan contact op met een bestuurslid.

NATUURHISTORISCHE SECRETARIS(ESSE):

Een natuurhistorische secretaris(esse) noteert van elke excursie het aantal deelnemers, de waarnemingen en andere bijzonderheden verkregen van de contactpersoon voor een activiteit. Het overzicht wordt elk jaar op de ledenbijeenkomst gepresenteerd.

PR SCHRIJVER:

Wie wil ons helpen om kleine nieuwsgierige artikeltjes te schrijven om onze activiteiten aan te kondigen in de regionale dagbladen zodat wij meer deelname krijgen tijdens een excursie.

Kortom lijkt het je leuk een persberichtje te schrijven over een activiteit neem dan contact op met een lid van het bestuur.

Inhoud

2	Agenda ALV 2019/Oproep
3	Voorwoord
4	Verslag ALV 2018
5	Verslag IWG 2018/Contributie
6/7	Activiteitenprogramma 2019
8/9	Natuurhistorische verslag 2018
9	Waarnemingen/Egellezing
11	Eindjaarsplantenjacht 2018

Colofon

VOORZITTER:
Siemen Rienstra

PENNINGMEESTER:
David Scarse

REDACTIE:
David Scarse
Ada van Binsbergen

DRUKKER:
Editoo B.V. te Arnhem

REDACTIEADRES:
David Scarse
Seerp van Galemawei 11
9022 AB Mantgum

Voorwoord

Een beetje laat maar bij deze nog veel natuurbelevingsplezier gewenst voor het komende jaar.

Ik heb net de eerste activiteit van 2019 achter de rug, de traditionele nieuwjaarswandeling op de eerste zondag van het jaar. Het lijkt soms meer op een reünie. Het was een gezellige wandeling door het burgemeester Rasterhoffpark bij Sneek. Dit is een heel jong park (2005) gecreëerd op een voormalige huisvuilstortplaats. Het park is vernoemd naar voormalig burgemeester Ludolf Rasterhoff die tijdens de tweede wereldoorlog actief was in het verzet.

Tijdens het afgelopen jaar heb ik verschillende leden mogen begroeten op één van onze activiteiten. Helaas zien we wel vaak dezelfde gezichten, niet dat we hierop uitgekeken zijn maar het zou leuk zijn als meer leden actief bij de activiteiten betrokken zijn. Soms denken we wel eens dat we bestuursuitjes organiseren. Voor ons niet erg maar voor u een gemiste kans om gezamenlijk natuurkennis op te doen. Wie weet met goede voorname.....

Verder hoop ik dat we vele leden mogen verwelkomen op de algemene ledenbijeenkomst zaterdag 23 maart in de Natuurij, Drachten. Na een wandeling in de omgeving doen wij als bestuur verslag van het afgelopen jaar en kijken vooruit na wat komen gaat. En misschien zijn er dan ook enkele leden die ons willen helpen onze vereniging draaiende te houden.

Oan't sjen dit jier, Siemen.

Foto voorpagina: Grote zilverreiger, Siemen Rienstra

Verslag jaarvergadering KNNV afdeling Fryslân, za- terdag 24 maart 2018

Opening:

door voorzitter Siemen Rienstra: Het is de laatste paar maanden een beetje moeilijk om de vereniging draaiende te houden vanwege ziekte bij bestuursleden of hun familie. Toch hebben we denk ik weer een mooi activiteitenprogramma gepresenteerd. In de laatste Wetterklaver zijn een aantal oproepen gedaan om versterking voor uitvoerende taken. Indien deze niet voldoende worden ingevuld, kan en zal dat gevolgen hebben voor onze vereniging. We zullen met elkaar zorg moeten dragen voor onze vereniging.

Vaststellen agenda: punt 3 (versterking vereniging) verschuiven naar punt 11 en extra punt 14 invoegen: Website.

Mededelingen, ingekomen en uitgaande post.

Berichten van verhindering: Henk Jansen, Roelie Ansingh, Marten Zijlstra, Jan Cees Nauta, Ada van Binsbergen en Teddy Dolstra.

Presentielijst getekend door 13 aanwezigen.

Ingekomen stukken: Rondschrijven over de nieuwe wet gegevensbescherming (AVG) die per 25 mei in werking treedt. Deze wet is eigenlijk een omkering van de huidige wet, als bewaarder van privé gegevens moet je vastleggen hoe je verzamelt, bewaart en wat je ermee doet. LB-Jelle Schuurman verdiept zich in deze problematiek.

Notulen van de jaarvergadering d.d. 14 februari 2017. Zonder op en aanmerkingen vastgesteld door de aanwezigen.

Natuurhistorisch jaarverslag. Is dit jaar ook weer keurig door Wilma Trumpie opgesteld en staat o.a. in de Wetterklaver op pagina 8-9. Wilma heeft bij bestuur aangegeven om haar functie met ingang van 2019 over te willen dragen aan een opvolger, wie: en toen bleef het stil!

Verslagen werkgroepen:

Vogels: voorgelezen door Hotse Simonides. Hoogtepunt de excursie naar boer Murk Nijdam "Het is alsof je 60 jaar teruggaat in de tijd". De gemeente staat mogelijk bouwplannen toe op de kop in de Sanding. Hotze en Hans Bijl beraden zich erop om de jarenlange inventarisatieoverzichten naar de gemeente te sturen om het natuurbelang van dit gebied te benadrukken.

Planten: toegestuurd door Roelie Ansingh via mail. Inventarisaties op de Merskerheide waarbij geen bijzondere soorten zijn gevonden. Roelie stopt als coördinator voor deze werkgroep.

Insecten door Siemen: 5 wandelingen in "It Wikelslân, nachtvliedernacht en met EIS-Naturalis op wantsen zoektocht in "Blauwe Bos".

Financieel jaarverslag met de begroting weer keurig opgesteld en gepresenteerd door onze penningmeester David Scarce.

Verslag kascommissie, Jan Cees Nauta en Marten Venema. Marten doet verslag: de commissie heeft geen onvolkomenheden kunnen vinden en stelt dan ook voor om de penningmeester decharge te verlenen wat unaniem wordt aangenomen.

De kascommissie had nog wel enkele vragen en opmerkingen aangaande de overzichten. Het kost de penningmeester veel tijd en energie om continue achter leden aan te zitten de contributie te betalen – DUS MENSEN BETAAL JE CONTRIBUTIE NA VERSCHIJNEN OPROEP IN DE EERSTE WETTERKLAVER VAN HET JAAR! Verder vindt de commissie de afdracht naar het hoofdkantoor fors, Siemen verklaart dat de KNNV een zelfstandige vereniging is onafhankelijk van inkomsten van derden. Op het hoofdkantoor zijn 1½ FTE werkzaam die voor ons de website, activiteiten, ledenadministratie, ondersteuning en andere zaken regelen. Deze afdracht is een punt waar ook andere afdelingen soms vragen over hebben, maar zonder krijgen we minder of geen landelijke steun meer en worden we een lokale natuurclub. Ideeën om het saldoterugloop iets te compenseren kunnen zijn beleggen in groene stroom of uitvoeren van groene vrijwilligerswerkzaamheden (tuinonderhoud, bomen snoeien) bij particulieren.

Benoeming nieuw lid kascommissie: Jan Cees Nauta is aftredend, Henk Jansen (reservelid) schuift door en Hans Bijl zal Erika vragen of zij voor komend jaar als reservelid wil toetreden.

Verslag van de FMF vertegenwoordiger dhr. H. Jansen, toege-
stuurd via mail.

Voor de vergadering heb ik nog de aanvulling dat wij met de andere organisaties die samenwerken in de werkgroep omgevingsvisie van de FMF een brief aan GS geschreven met een oproep verstandig om te gaan met het plannen van zonnecentrales in ons landschap. De provincie zo blijkt uit een onderzoekje dat ik deed heeft de aanvankelijke doelstelling om de meeste panelen op daken te realiseren en een kleine oppervlakte landschap hiervoor te reserveren al bijgesteld. Tweede belangrijke punt is dat zij geen duidelijke regie voeren en de beslissing bij de gemeenten neerleggen, waar vaak weinig kennis over cultuurhistorie en landschap aanwezig is. Er staan aan de andere kant allerlei commerciële bedrijven klaar om geld te verdienen met zonnepanelen. Je zou idealiter dit verhaal moeten inbedden in een overkoepelende energie visie waarin met name warmte opwekking de uitdaging is voor de komende tientallen jaren. Verder hebben we in 2017 diverse activiteiten gehad met de FMF waaronder Kening fan de Greide bijeenkomst, bijenlinten, discussies over de omgevingsvisie etc. Maar deze brief is het meest concrete laatste actiepunt zeg maar. Een goede vergadering en wandeling gewenst!

Met vriendelijke groeten Henk

Versterking: Via de Wetterklaver van januari is er een oproep gedaan vanuit het bestuur voor het invullen van een aantal vacatures en uitvoerende taken. Hierop is reactie gekomen van Teddy Dolstra en Erik Wokke. Teddy wil zich graag inzetten als coördinator voor de plantenwerkgroep. Dit is inmiddels door het bestuur besproken met Klazien Schroor die wegens gezondheidsproblemen al meer dan een jaar niet inzetbaar was. Middels al-

gemene instemming tijdens deze vergadering is Teddy ook toegelaten tot het bestuur. Het bestuur zal met Erik Wokke overleggen hoe we hem kunnen inzetten bij de vogelwerkgroep. Voor de functies: Webmaster, natuurhistorisch secretariaat en PR-artikelen zijn geen reacties binnengekomen. PR. Jet Verhoef heeft zich wegens gezondheid teruggetrokken. Momenteel ad-interim ingevuld door Jan van Binsbergen.

Website. Joke Nater is met ingang van dit jaar gestopt. Bestuur heeft haar 5 februari bedankt met een attentie. David vult de taak als webmaster ad-interim in. David en Siemen gaan enkele "foefjes" leren van Marijke van Woerkom (LB).

Ada van Binsbergen en Teddy Dolstra hebben een facebook pagina van onze vereniging opgesteld.

Wetterklaver. Keurig verzorgd door David als hoofdredacteur met medewerking van Ada. David zou erg ingenomen zijn als leden interessante kopij aanleveren.

Activiteitenprogramma 2018 is weergegeven op pagina 6-8 van de Wetterklaver.

Rondvraag:

Hans Bijl doet de mededeling dat dhr. Anne Peenstra, vogelwachter op It Eilân, met ons meegaat tijdens de wandeling van woensdagavond 30 mei.

Hans Bijl heeft nog diverse boekenleggers, folders en beschrijvingen op zolder gevonden.

Hans Bijl heeft onlangs in zijn tuin een eekhoorn gezien.

Hotze Simonides meldt dat er een paar weken geleden houtsnippen gezien zijn in de tuin van Wilma en John Boosman. Dit soort waarnemingen mogen aan David gemeld worden voor opname op de website en in de Wetterklaver.

Wilma en John Boosman hadden onlangs in de keuken een vleermuis.

Hans bedankt namens alle aanwezigen het bestuur voor hun inzet en inspanningen om de vereniging draaiende te houden.

Verslag IWG 2018

In het afgelopen jaar is de werkgroep insecten vijfmaal op pad geweest op zoek naar ons reeds bekende diertjes maar vooral onbekende soorten. Helaas heeft de jaarlijkse nachtvlinder nacht geen doorgang kunnen vinden vanwege de weersomstandigheden.

De in totaal zestien verschillende deelnemers hebben 21 verschillende soorten libellen waargenomen, 10 soorten dagvlinders, 10 soorten kevers waarbij 5 soorten lieveheersbeestjes, 3 soorten wantsen en enkele zweefvliegen.

Door het prachtige voorjaar gevolgd door een droge zonnige zomer viel het op dat het aantal waarnemingen aan het einde van het jaar minder waren. Volgens de media komt dit doordat bloemen door het gebrek aan water minder nectar produceren waardoor de insecten geen voedsel kunnen vinden.

We hebben nauwelijks last gehad van een vlinderdip in juni. Sterker noch tijdens onze wandeling in de bossen van Olterterp hebben we een paar prachtige eikenpages gezien en vastgelegd. Groet en misschien zien we jou in 2019 ook eens bij een excursie van onze werkgroep, altijd leerzaam.

Siemen.

Verzoek van de penningmeester

Contributie 2019

Voor het jaar 2019 dient weer de jaarlijkse contributie van € 28,50 voor een lid, € 10,00 voor een huisgenootlid of € 6,00 voor een donateur betaald te worden. Graag uw contributie over 2019 vóór eind februari 2019 over te maken naar IBAN: NL02INGB0002267068 ten name van KNNV afd. Fryslân. Ik hoop dat alle leden aan dit verzoek willen voldoen.

Bij voorbaat mijn dank voor uw welwillende medewerking.

David Scarse

Eikenpage Foto Ada van Binsbergen

Activiteitenprogramma 2019 KNNV afdeling Fryslân

JANUARI

Zondag 6 januari. Nieuwjaarswandeling in het "Burgemeester Rasterhofpark" Sneek, alleen voor leden.

Aanvang 10:00 uur vanaf het parkeerterrein van der Valk Hotel Sneek, Burgemeester Rasterhoflaan 1. Na afloop voor de liefhebber chocolademelk in het Hotel.

Contactpersoon: Ada van Binsbergen tel. 0512-880985.

FEBRUARI

Woensdag 20 februari. Foto-determineren eigen foto's Naturij Drachten. Gezellig samenzijn waarbij we genieten van uw eigen meegebrachte foto's op een USB-stick. Met behulp van een computer en beamer gaan we de foto's op het grote scherm tonen. Als u nog geen naam weet van het vastgelegde dier of plant is dit misschien een gelegenheid om die met zijn allen proberen vast te stellen.

Aanvang: 20:00 uur in de Naturij Drachten.

Contact: Siemen Rienstra tel. 0512-521496.

MAART

Zaterdag 23 maart. ALV. Locatie Naturij, Oude Slingeweg 4, 9204 WS Drachten. Na eerst een wandeling rondom of over het terrein van de Naturij wordt u op de hoogte gebracht over de stand van zaken van onze vereniging. Vergaderstukken en Agendastaan afgedrukt in de Wetterklaver of zijn te vinden op de website.

Aanvang 14:00 uur bij de ingang Naturij.

APRIL

Zaterdag 6 april. VWG. Jaarlijkse Roekentelling door leden van de vogelwerkgroep.

Aanvang: 11.00 uur. Verzamelen parkeerterrein achter de Lawei, Kiryat Onoplein.

Opgeven bij Hotze Simonides tel. 0512-514382

Zondag 14 april. VWG. 1'e Broedvogelinventarisatie in de Sanding.

Naast inventariseren is er veel aandacht voor vogelzang. Deze excursie is geschikt voor beginnende vogelaars. Denk om handschoenen. Het kan koud zijn 's morgens vroeg.

Aanvang: 06.15 uur bij de ingang van De Sanding.

Opgave bij Hotze Simonides tel.0512-514382. Max. 12 deelnemers.

MEI

Zaterdag 11 mei. Visseninventarisatie KNNV afdeling Fryslân / Werkgroep Vissen Onderzoek WVOF

10.00 uur tot circa 16.00 uur.

Verzamellocatie: Carpoolplaats Wirdum (ten zuiden van Leeuwarden).

Voor inventarisatiemateriaal wordt gezorgd. Raadzaam is het wel om laarzen, lieslaarzen of waadpak zelf mee te nemen.

Contact: Teddy Dolstra tdolstra@xs4all.nl (KNNV Fryslân) of j.melis14@chello.nl (WVOF).

Vrijdag 17 mei. PlantenWerkGroep - Inventarisatie De Drait/Morra.

19.00 uur. Fietspad tussen Hooiland en Oprijlaan te Drachten.

Contact: Teddy Dolstra e-mail tdolstra@xs4all.nl

Zaterdag 18 mei. VWG. 2'e Broedvogelinventarisatie in De Sanding. Veel aandacht voor vogelzang. (struweel- en moerasvogels)

Aanvang: 05.30 uur bij de ingang van De Sanding.

Opgave bij Hotze Simonides tel.0512-514382 Max. 12 deelnemers.

Zaterdag 25 mei. IWG De Deelen. We maken een wandeling door het gebied op zoek naar mooie insecten waarnemingen.

Aanvang: 10:30 uur bij het parkeerterrein aan de Hooivaart.

Contact: Siemen Rienstra 0512-521496.

Woensdag: 29 mei. VWG. Avondwandeling op it Eilân bij Goaiïngahuzen. Algemene natuurwandeling rond het eiland, met aandacht voor planten, vlinders en vogels.

Aanvang: 18.00 uur. Verzamelen parkeerterrein achterzijde Lawei, Kiryat Onoplein, of in overleg zelf naar it Eilân om 18.30 uur.

Opgave bij Hotze Simonides tel. 0512-514382. Max. 12 deelnemers.

JUNI

Zaterdag 15 juni. IWG Easterskar. We maken een wandeling door het gebied op zoek naar mooie insecten waarnemingen.

Aanvang: 10:30 uur bij het parkeerterrein op de kruising van de Skarweg met de Bisschopsweg. Contact: Siemen Rienstra 0512-521496

Vrijdag 21 juni. PWG - Staat deze plant er nog?

13.00 uur. De Hege Gerzen (Oudemirdum)

Doelsoort: Gevlekte orchis

Contact: Teddy Dolstra e-mail tdolstra@xs4all.nl

Onder voorbehoud een Algemene natuurwandeling Merskerheide.

JULI

Zaterdag 20 juli. IWG Hamstermieden. We maken een wandeling door het gebied op zoek naar mooie insecten waarnemingen.

Aanvang: 10:30 uur bij het parkeerterrein aan de Westerein (Margrietkanaal), ingang Speuldersbos.

Contact: Siemen Rienstra 0512-521496

AUGUSTUS

Zaterdag 10 augustus. IWG Schaopedobbe. We maken een wandeling door het gebied op zoek naar mooie insecten waarnemingen.

Aanvang: 10:30 uur bij een ingang van het terrein, een klein zijweggetje van de Kloosterweg. Contact: Siemen Rienstra 0512-521496

Vrijdag 30 augustus. IWG Nationale nachtvlindernacht o.l.v. Hans Bijl op de Merskerheide. Met behulp van een wit laken en speciale lamp proberen we de nachtvlinders te lokken.

Aanvang: 20:00 uur bij de ingang van het terrein aan de Mersken. Contact: Siemen Rienstra 0512-521496

Opmerking: als het regent gaat deze activiteit niet door!

SEPTEMBER

Vrijdag 6 september. PWG - Inventarisatie Merskerheide.

13.00 uur. Ingang Merskerheide.

Contact: Teddy Dolstra e-mail tdolstra@xs4all.nl

Zaterdag 21 september. IWG Blesdijkerheide. We maken een wandeling door het gebied op zoek naar mooie insecten waarnemingen.

Aanvang: 10:30 uur bij het parkeerterrein aan de Friese Veldweg. Contact: Siemen Rienstra 0512-521496

Onder voorbehoud Algemene natuurwandeling Hemrikerskaren. Hans Bijl

OKTOBER

Zaterdag 19 Oktober. Een gespecialiseerde wasplaten paddenstoelenexcursie in het wasplaten reservaat onder Rotstergaast. Leiding van Jan van der Heide en of Jan van der Woude. Deze excursie is aangevraagd bij Staatsbosbeheer. Deelname (maximaal 12 personen) is alleen mogelijk na aanmelding.

Contact: David Scarse tel. 058-250 14 79.

Zaterdag 12 oktober. VWG Tocht vanaf Friesland Buitendijks naar Harlingen eventueel excursie Friesland Buitendijks. Na een wandeling gaan we met de auto richting Zwarte Haan naar Harlingen waarbij we zo nu en dan stoppen om over de zeedijk te turen of gluren naar vogels.

Aanvang: 10:00 uur parkeerterrein op het einde van "t Bûten-dykswechy".

Contact: Meindert Swart 0512-515932 of Hotze Simonides tel. 0512-514382.

NOVEMBER

Lezing of foto-determineren

DECEMBER

Zondag 8 december. VWG. Vogelexcursie, met speciale aandacht voor ganzen en eenden richting De Deelen. Denk om warme kleding en waterdicht schoeisel!

Aanvang: 09.00 uur. Parkeren achter de Lawei, Kiryat Onoplein Drachten.

Opgave bij Hotze Simonides tel.0512-514382. Max. 12 deelnemers.

2020

Donderdag 2 januari 2020. PWG - Eindejaars plantenjacht 2019. 13.00 uur. Nog nader te bepalen locatie.

Contact: Teddy Dolstra e-mail tdolstra@xs4all.nl

Zondag 5 Januari 2020 Nieuwjaarswandeling

Kleine vuurvlied en nimf stinkwants Foto: © David Scarse

Natuurhistorisch jaarverslag 2018 van de KNNV afd. Fryslân

7 januari Nieuwjaarswandeling

Aan de wandeling over het Mandefjild in Bakkeveen namen 16 leden deel bij mooi zonnig weer. Op sommige plaatsen stond het pad onder water, zodat een alternatief moest worden gezocht over de heide. Er werden een klapekster en wat kleine vogeltjes gezien, waaronder een goudhaantje. En ook enkele paddenstoelen. Na afloop werd in restaurant “Dúndelle” gezellig chocolademelk gedronken.

21 februari Determinatie-avond

Foto's van vogels, planten, vlinders en allerlei andere natuurwaarnemingen die de leden zelf niet op naam konden brengen, werden via een beamer geprojecteerd en gezamenlijk gedetermineerd. Er kwamen o.a. diverse soorten wantsen en kevers voorbij, maar ook paddenstoelen en winterlandschappen. Een gezellige avond.

24 maart Algemene ledenvergadering

De vergadering werd gehouden in It Wiid bij Earnewâld. Eerst werd een wandeling gemaakt naar de vogelkijkhut in de Jan Durkspolder. Hier werden verschillende soorten eenden waargenomen, een kluut die op het slik zat en een fuut. Daarna kon in restaurant It Wiid een kopje koffie of thee worden gedronken, waarna de vergadering werd gehouden.

31 maart Stinzentún-excursie naar Martenastate

Bij mooi weer en een aangename temperatuur gingen 11 deelnemers op pad. Vroege stinzenplanten zoals boerenkrokus, sneeuwkllokje, gevlekt longkruid, vingerhelmbloem en holwortel waren in bloei. De latere soorten waren nog in een vroeg stadium van groei. Ook vogels lieten van zich horen, o.a. een roffelende grote bonte specht en veel tuinvogels.

7 april Jaarlijkse roekentelling

De kolonie Reidingspark/Berglaan is iets kleiner dan vorig jaar. De kolonies Ureterpvalaat/Ropta en Eikesingel zijn iets groter dan vorig jaar. In totaal zijn er dit jaar iets minder roeken, nl. 301 t.o.v. 307 vorig jaar.

15 april VWG Broedvogelinventarisatie in de Sanding

Bij regenachtig bewolkt weer hoorden de 4 deelnemers de tjiftjaf, zwartkop en fitis al volop zingen. Dit jaar werden er geen moeras- en rietvogels waargenomen.

19 mei VWG 2e broedvogelinventarisatie in de Sanding

Onder gunstige omstandigheden, bewolkt weer, 10 graden en weinig wind, konden de 3 deelnemers naast tjiftjaf, fitis, zwartkop en tuinfluiter ook de fazant en de koekoek noteren. Voor het eerst ontbrak de grasmus. Riet- en moerasvogels werden nu ook niet waargenomen.

26 mei IWG rondwandeling over de Wyldemerk

Bij minimaal 25 graden hadden de 6 deelnemers een mooie wandeling door het gebied met veel waarnemingen, maar opvallend weinig vlinders (4 soorten). Er werden 11 soorten libellen,

5 keversoorten en 2 zweefvliegsoorten gezien.

30 mei Avondwandeling op It Eilân bij Goëngahuizen

Onder ideale omstandigheden konden de 12 deelnemers in totaal 35 vogelsoorten waarnemen, waaronder veel zwarte sterns. Verder rietgors, rietzanger, kleine karekiet, grasmus en tuinfluiter. Ook bruine kiekendief en ooievaar. Weinig weidevogels. Anne Peenstra, oud streekbewoner en schrijver van het boek “It Eilân”, vertelde over de historie van It Eilân.

16 juni IWG Rondwandeling door de bossen van Olterterp

Een beetje bewolkt weer met een temperatuur rond 19 graden. De 7 deelnemers namen 5 libellensoorten waar, 3 vlindersoorten, o.a. de eikenpage, 3 keversoorten, de buikspitsschildwants en stijve klaverzuring.

21 juli IWG Rondwandeling door de Lendevallei

De 11 deelnemers troffen mooi weer. Ze konden 6 libellensoorten waarnemen, waaronder de Grote keizerlibel. Verder 5 vlindersoorten, het niervleklieveheersbeestje, de muskusboktor en de zweefvlieg Witte reus.

11 augustus IWG Rondwandeling in het Lauwersmeergebied

Het weer was redelijk, niet helemaal droog, maar ook met zonnige momenten en een temperatuur rond 20 graden. Hier zagen de 6 deelnemers 5 libellensoorten, 3 vlindersoorten en het Aziatisch lieveheersbeestje.

9 september Bezoek aan de Eco-kathedraal van Mildam

Bij mooi weer zagen de 6 deelnemers de Kleine kaardebol, 2 akkerhommels, bont zandooie, de paardenhaartaailing, knolparasolzwam, rode boleet en geelbruine wolsteelparasolzwam. Daarna werd een dassenburcht bezocht op Landgoed Oranjehoeve, waar de zwavelzwam, breedplaat streephoed en spikkelplooi- parasol werden gezien.

21 september IWG Burgemeester Rasterhofpark in Sneek

Het was kouder dan de afgelopen weken, maar de 4 deelnemers zagen toch 4 soorten libellen, o.a. de blauwe glazenmaker. Verder 3 vlindersoorten, het meeldauwlieveheersbeestje en het veelkleurig Aziatisch lieveheersbeestje, de boomsikkelwants en de groene schildwants en een gewone wesp.

13 oktober VWG Najaarsvogeltrek in het Lauwersmeergebied

De 12 deelnemers troffen bijzonder goed weer voor oktober: zon en 24 graden. Opvallend was de extreme droogte in het hele gebied. In totaal werden 48 vogelsoorten waargenomen, waaronder baardmannetjes, 1 grote stern, 40 fouragerende kluten, watersnippen en een sneeuwgorst.

20 oktober Paddestoelenexcursie in het Easterskar

Bij veel zon, een aangename temperatuur en weinig wind hadden de 6 deelnemers een mooie wandeling. Aan het begin werden broze russula, gewone zwavelkop en gewone krulzwam waargenomen. Verderop in het moerasbos werden weer paddestoelen gezien, voornamelijk zwavelkopen en krulzomen. Maar ook berkenridderzwam, kastanjeboleet en tweekleurige trechterzwam.

13 november Lezing “Egelbescherming Nederland”

Hetty Sinnema van de Fûgelhelling gaf in de bibliotheek van Drachten een lezing over bescherming van egels in Nederland.

9 december Excursie richting De Deelen

De 5 deelnemers troffen goed weer, tussen de buien door was het zeer helder. Er werden veel grote zilverreigers en kol- en brandganzen waargenomen. Bijzonder waren de groepjes brilduikers, nonnetjes en grote zaagbekken. In totaal 33 soorten.

Wilma Trumpie
Natuurhistorisch secretaresse

Egel in onze tuin

foto: © David Scarse

Waarnemingen

30-08-2018 Kolibrivlinder In eigen tuin, Drachten. Hotze Simonides.

16-09-2018 Tijgerspin bij Lauwersoog. Koen Simonides.

10-10-2018 Groep kraanvogels boven de Trisken in Drachten. Erik Wokke.

16-10-2018 Sigaartje van lisdodde schijnbaar omwikkeld in een vlies. Volgens een spinnenkenner was dit waarschijnlijk veroorzaakt door een omhulsel van spinnenwebben van kleine spinnen. Ze gebruiken een hoog gelegen punt als lanceerplaats voor hun verspreiding. Daarna zweven ze de lucht in, gebruikmakend van de opwarmende lucht. Bekend als 'ballooning'. Waarneming David Scarse.

18-10-2018 Koperwieken in de tuin. De Folgeren Drachten. Aukje Simonides.

31-10-2018 Mannelijke Zuidelijke boomsprinkhaan - Meconema meridionale. In eigen tuin, Drachten. Siemen Rienstra.

Verlag lezing egelbescherming

Op dinsdag 13 november 2018 gaf Hetty Sinnema van de Fûgelhelling een boeiende en informatieve lezing over de egel en egelbescherming voor een man of twintig in de bibliotheek van Drachten.

De egel is veel eerder ontstaan dan de mens: zo'n 650 miljoen jaar geleden. Sinds zijn ontstaan is de verschijningsvorm van de egel nauwelijks veranderd. Destijds zag hij er meer ratachtig uit, nu ziet hij er schattig uit en dat is hij natuurlijk ook. Er is een keer een egel uit Frankrijk bij de Fûgelhelling binnengekomen. Met zijn spitsere snuit leek hij meer op zijn voorvaders.

De egel heeft dezelfde zintuigen als de mens: gehoor, reukzin, smaakzin, tastzin en zicht. Alhoewel zijn zicht slecht is, zijn de andere zintuigen uitstekend. Bovendien heeft de egel een zesde zintuig gemeen met slangen: het orgaan van Jacobsen. Bij de egel worden stoffen uit de omgeving in hun speeksel langs het orgaan geleid voor extra informatie.

De egel heeft verscheidene vijanden, zoals grote roofvogels (waaronder uilen), honden en marters, maar de grootste vijand is de auto.

De egel is een sterk beest met een goed herstelpotentieel. Vaak worden er egels met verschrikkelijke verwondingen bij de Fûgelhelling binnengebracht, bijvoorbeeld een egel die gewond is geraakt tijdens een maaibeurt. Met de juiste behandeling kunnen ze zich goed herstellen. Gebroken benen zijn helaas niet te behandelen omdat egels zich oprollen en daardoor is het spalken van de poten onmogelijk. Vaak wordt er met kruidenpasta's gewerkt die wonderwel zeer goed helpen. Heel jonge beesten hebben ontzettend veel aandacht en verzorging nodig, vooral omdat de moedermelk - dat biest bevat - essentieel is om hun natuurlijke weerstand op te bouwen. Vaak halen ze het niet.

Een egel in de tuin? De egel is erg kieskeurig en stelt daardoor hoge eisen om uw tuin te bezoeken en daarin te blijven. Denk eraan dat een leefgebied van een mannelijke egel ruwweg 500 tot 1000 vierkante meter is in een tuin in het stedelijk gebied, daarbuiten groter afhankelijk van het voedselaanbod. Hij wil graag een rommelige tuin met bladeren, houtstapels en ruigte voor voedsel en voor zijn winterslaap. Daarvoor woelt hij zich in het verzamelde nestmateriaal totdat hij een mooi dicht en stevig nest om zich heen vormt. Als uw tuin geschikt is blijft hij wel, anders gaat hij weg. Het voedselaanbod bepaalt.

Bijvoeren met meelwormen mag, maar in kleine hoeveelheden wegens de aanwezigheid van stoffen in de chitine (harde delen van de meelwormen). In ieder geval is melk uit den boze: de egels raken aan de diarree omdat ze de melksuikers niet kunnen verwerken.

David Scarse

KNNV: Koninklijke Nederlandse Natuur- historische Vereniging voor Veldbiologie.

Doelstelling: De belangstelling voor de natuur en de kennis daarvan te verspreiden onder de leden en daar buiten door het houden van excursies, lezingen, kampen, cursussen en door het uitgeven van brochures, boeken, e.d.

Afdeling Fryslân. Opgericht 20 februari 2016.

Website: www.knnv.nl/fryslan

Bestuur:

Voorzitter:

Siemen Rienstra

Hunze 233, 9204 BN Drachten.

voorzitter@fryslan.knnv.nl

tel. 0512-521496

Secretaris:

Bert Folbert

Herweystrjitte 51, 9145 SK Ternaard.

secretaris@fryslan.knnv.nl

tel. 0519-571819

Penningmeester:

David Scarse

Seerp van Galemawei 11, 9022 AB Mantgum

penningmeester@fryslan.knnv.nl

tel. 058-2501479

Ledenadministratie:

Ada van Binsbergen

De Dobbe 25, 9201 AZ Drachten.

ledenadministratie@fryslan.knnv.nl

tel. 0512-880985

PR

Functie open

Algemene bestuursleden:

Meindert Swart

Broekfinne 119, 9213 RN De Wilgen.

tel. 0512-515932

Jet Verhoef

Kwartelstraat 34, 8446 HW Heerenveen

tel. 0513-625428

Teddy Dolstra

Klaverweide 31 C, 9203 GB Drachten

tel. 0512-543166

Werkgroepen:

Planten:

Teddy Dolstra

tel. 0512-543166

Vogels:

Hotze Simonides

tel. 0512-514382

Insecten:

Siemen Rienstra

tel. 0512-521496

Natuurhistorisch archief:

Functie open

Boekenverkoop:

Ada van Binsbergen

ledenadministratie@fryslan.knnv.nl

tel. 0512-880985

Website:

David Scarse/Siemen Rienstra

email: webredactie@fryslan.knnv.nl

Redactie Wetterklaver:

Ada van Binsbergen

tel. 0512-880985

David Scarse

penningmeester@fryslan.knnv.nl

tel. 058-2501479

Contributie en lidmaatschap: Leden €28,50; huisgenootleden: €10,- ; Jeugdleden (t/m 25j.) €12,50 per jaar. IBAN: NL02ING-B0002267068 ten name van KNNV afd. Fryslân. Het lidmaatschap kan ieder moment ingaan; opzeggingen dienen voor 1 november van het lopende jaar schriftelijk te geschieden. Alle mutaties en opgave nieuwe leden dienen via de ledenadministratie van de afdeling te lopen, email: ledenadministratie@fryslan.knnv.nl

Eindejaars plantenjacht 2018

Op 2 januari 2019 heeft de Plantenwerkgroep van onze afdeling meegedaan aan de jaarlijkse Eindejaars plantenjacht, een project van FLORON. De Plantenwerkgroep heeft 2 wandelingen gemaakt in Drachten. Een wandeling duurde circa een uur. In die tijd was de opzet om zoveel mogelijk verschillende soorten bloeiende planten waar te nemen. Belangrijk uitgangspunt is hierbij dat het geen aantoonbaar aangeplante cultuurgewassen betreffen, maar de zogeheten 'garden-escapes' tellen wel weer mee. Eveneens bol- en knolgewassen tellen mee en doelbewust uitgezaaide soorten.

De eerste route begon bij het Kiryat Onoplein, liep rond de aangrenzende vijverpartijen, rond het zwembad en een stukje aangrenzende woonwijk. Deze route werd gelopen met 5 deelnemers (4 KNNV leden en 1 gast). Na een uur stonden hier 25 bloeiende plantensoorten op de teller, waaronder ook de landelijke top 5, te weten Madeliefje, Straatgras, Klein kruiskruid, Vogelmuur en Herderstasje.

Verrassende waarneming tijdens de eerste route was met name bloeiend Weidehavikskruid, een soort die tevens nog niet eerder gedocumenteerd was voor het kilometerhok waar de soort in is aangetroffen. Naast diverse algemene soorten, zoals Gewoon biggenkruid, Vertakte leeuwentand, Kleine veldkers en Gewone brunel die allen bloeiend werden aangetroffen, waren er ook soorten die net niet mee telden. Zo waren bij de Zwarte els en de Boswilg al duidelijk de katjes aanwezig, maar deze stonden nog in de knop....

De tweede route begon vanaf het parkeerterrein bij het Van der Valk hotel. Deze route werd gelopen door 3 deelnemers (2 KNNV leden en 1 gast). Deze route liep vanaf het parkeerterrein langs de weg richting de rotondes en viaduct (Ureterperverlaat) richting de overzijde van de N31, alwaar nog een stukje industrie-terrein werd meegenomen. Na een uur speuren naar bloeiende planten, stonden er 38 verschillende bloeiende soorten op de teller. In dit lijstje stonden ook diverse soorten die afkomstig waren van doelbewuste inzaai van niet per definitie regio eigen soorten. Denk hierbij aan Korenbloem, Gele ganzenbloem, Gele kamille en Oosterse morgenster. Ook werd hier, zij het sporadisch een nog bloeiende bloeiwijze aangetroffen van de (strooi-)zout indicator Hertshoornweegbree. Voorts betroffen het voornamelijk algemene soorten die deze lijst domineerden, waaronder ook de landelijke top 5.

We kunnen terugkijken op een succesvolle activiteit die het volgend seizoen een herhaling mag verwachten. Mogelijk dat er dan ook paddenstoelenkenners mee lopen, want we hebben diverse soorten paddenstoelen waargenomen die we noodgedwongen deze ronde links hebben moeten laten liggen...

Teddy Dolstra

Paardenbijter

Foto: © David Scarse

Argusvlinder

Foto: © David Scarse

Sneuwgors

Foto: © Siemen Rienstra